

Repertoriumnummer 2023 / 7800
Datum van uitspraak 8 november 2023
Rolnummer 2023/AR/184

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

N° 105

Niet registreerbaar

Eindarrest

Zonder voorwerp

Hof van beroep

Brussel

Sectie Marktenhof

19de kamer A

Kamer voor marktzaken

Arrest

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00003565578-0001-0011-01-01-1

FEDERALE OVERHEIDSDIENST FINANCIËN, ondernemingsnummer 0308.357.159, met zetel te 1030 BRUSSEL, Koning Albert II-Laan 33 bus 1,

Verzoekster, hierna "**FOD FINANCIËN**",

vertegenwoordigd door Meester DEBUSSERE Frederic, Meester SOMERS Geert en Meester FITEN Bernd, advocaten allen kantoorhoudende te [adres]

tegen

GEGEVENSBECHERMINGSAUTORITEIT, onafhankelijke openbare instelling, toezichhoudende autoriteit, ondernemingsnummer 0694.679.950, met zetel te 1000 BRUSSEL, Drukpersstraat 35,

Verweerster, hierna "**Gegevensbeschermingsautoriteit**", "**GBA**" of "**Geschillenkamer**",

vertegenwoordigd door Meester BUGGENHOUDT Claire advocaat loco Mr. CLOOTS Elke, advocaat met kantoorhoudende te [adres]

Gelet op de procedurestukken :

- Het tussenarrest van het Marktenhof van 8 maart 2023 en de procedurestukken waarnaar het verwijst ;
- de mededeling door de GBA van de intrekingsbeslissing aan Verzoekster op 28 maart 2023 (per mail);
- de eerste conclusie van de GBA zoals neergelegd op 29 maart 2023 ;
- de syntheseconclusie van FOD FINANCIËN zoals neergelegd op 10 juli 2023 ;
- de door partijen neergelegde stukkenbundels ;

PAGE 01-00003565578-0002-0011-01-01-4

Gehoord de advocaten van partijen ter openbare terechtzitting van 4 oktober 2023 waarna de zaak in beraad werd genomen voor uitspraak op 8 november 2023.

I. Feiten en procedurele voorgaanden

Het Marktenhof verwijst naar de feiten en procedurele voorgaanden vermeld in het tussenarrest van 8 maart 2023. In dat arrest heeft het Marktenhof de uitvoerbaarheid van de bestreden beslissingen van de GBA van 27 januari en 1 februari 2023 (hierna de “Bestreden Beslissingen) geschorst

De GBA ging op 28 maart 2023 naar aanleiding van het tussenarrest van het Marktenhof over tot “*de intrekking van haar beslissing om als proceduretaal het Frans te hanteren zoals vastgelegd in de beslissing van 1 februari 2023 waarin de conclusiekalender werd bepaald, alsmede tot intrekking van alle voorgaande communicatie uitgaande van de Geschillenkamer omtrent de proceduretaal, inzonderheid de brieven d.d. 22 december 2022 en 27 januari 2023*” (hierna de Intrekkingsbeslissing). Met hetzelfde schrijven worden de partijen tevens op de hoogte gesteld van een nieuwe beslissing van de GBA om de procedure ten gronde te hernemen.

II. Aanspraken van de partijen

FOD FINANCIEN eist :

De GBA te veroordelen tot de kosten van het geding, daarin inbegrepen het rolrecht, de betekeningskosten en de rechtsplegingsvergoeding, deze laatste (1) in hoofdde ex aequo et bono begroot op 10.000,00 EUR of een ander door Uw Hof te bepalen verhoogd bedrag, en (2) in ondergeschikte orde begroot op het geïndexeerd basisbedrag voor niet in geld waardeerbare zaken thans gelijk aan 1.800,00 EUR, dit alles meer de gerechtelijke intresten gelijk aan de wettelijke intrestvoet vanaf de dag van indiening van het verzoekschrift tot beroep tot de dag van algehele betaling

GBA vordert :

Te verklaren dat de vordering van de FOD Financiën zonder voorwerp is en daarom moet worden verworpen ;

In elk geval, de rechtsplegingsvergoeding maximaal te begroten op het geïndexeerde basisbedrag voor niet in geld waardeerbare vorderingen, te weten 1.680,00 euro.

PAGE 01-00003565578-0003-0011-01-01-4

III. Middelen aangevoerd door de partijen

FOD FINANCIEN voert de volgende middelen aan :

EERSTE MIDDEL : Aangezien de FOD Financiën in het tussenarrest van 8 maart 2023 in het gelijk gesteld werd, moet de GBA beschouwd worden als de in het ongelijk gestelde partij in de zin van artikel 1017, eerste lid Ger.W. en veroordeeld worden tot de rechtsplegingsvergoeding. In hoofdde vordert de FOD Financiën een verhoogde rechtsplegingsvergoeding wegens het kennelijk onredelijk karakter van de situatie en de complexiteit van de zaak ex aequo et bono begroot op 10.000,00 EUR of een ander door Uw Hof te bepalen verhoogd bedrag. Het is immers kennelijk onredelijk dat de FOD Financiën aanzienlijke advocatenkosten heeft moeten maken en de GBA reeds kort erna de bestreden beslissing plots introk. Het was ook kennelijk onredelijk dat de Geschillenkamer niet vrijwillig ingegaan is op de vraag van de FOD Financiën om de bestreden beslissing van 1 februari 2023 tot vastlegging van de conclusiekalender om reeds tegen 15 maart 2023 in het Frans conclusies in te dienen, op te schorten in afwachting van het oordeel van Uw Hof. De complexiteit van de zaak blijkt uit de aard en omvang van de middelen en argumenten en uit de veelheid aan rechtsvragen in het verzoekschrift tot beroep. In ondergeschikte orde vordert zij het geïndexeerd basisbedrag voor niet in geld waardeerbare zaken dat van toepassing is sinds 1 november 2022, zijnde 1.800,00 EUR.

GBA laat gelden :

EERSTE EN ENIGE VERWEERMIDDEL : De vordering is zonder voorwerp geworden ten gevolge van de Intrekkingsbeslissing (art. 17-18 Ger. W.).

IV. Juridisch kader

Gerechtigd Wetboek :

Artikel 17 :

De rechtsvordering kan niet worden toegelaten, indien de eiser geen hoedanigheid en geen belang heeft om ze in te dienen.

De rechtsvordering van een rechtspersoon, die de bescherming beoogt van de rechten van de mens of fundamentele vrijheden zoals zij zijn erkend in de Grondwet en in de internationale instrumenten die België binden, is eveneens ontvankelijk onder de volgende voorwaarden:

1° het maatschappelijk doel van de rechtspersoon is van bijzondere aard, onderscheiden van het nastreven van het algemeen belang;

PAGE 01-00003565578-0004-0011-01-01-4

- 2° de rechtspersoon streeft op duurzame en effectieve wijze dit maatschappelijk doel na;
- 3° de rechtspersoon treedt op in rechte in het kader van dat maatschappelijk doel, met het oog op de verdediging van een belang dat verband houdt met dat doel;
- 4° de rechtspersoon streeft met zijn rechtsvordering louter een collectief belang na.

Artikel 18 :

Het belang moet een reeds verkregen en dadelijk belang zijn.

De rechtsvordering kan worden toegelaten, indien zij, zelfs tot verkrijging van een verklaring van recht, is ingesteld om schending van een ernstig bedreigd recht te voorkomen.

Artikel 1017, eerste lid : (eigen nadruk)

Tenzij bijzondere wetten anders bepalen, verwijst ieder eindvonnis, zelfs ambtshalve, de in het ongelijk gestelde partij in de kosten, onverminderd de overeenkomst tussen partijen, die het eventueel bekrachtigt. Niettemin worden nutteloze kosten, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022, zelfs ambtshalve ten laste gelegd van de partij die ze foutief heeft veroorzaakt.

Artikel 1022, derde lid : (eigen nadruk)

Op verzoek van een van de partijen, dat in voorkomend geval wordt gedaan na ondervraging door de rechter, kan deze bij een met bijzondere redenen omklede beslissing ofwel de vergoeding verminderen, ofwel die verhogen, zonder de door de Koning bepaalde maximum- en minimumbedragen te overschrijden. Bij zijn beoordeling houdt de rechter rekening met :

- *de financiële draagkracht van de verliezende partij, om het bedrag van de vergoeding te verminderen;*
- *de complexiteit van de zaak;*
- *de contractueel bepaalde vergoedingen voor de in het gelijk gestelde partij;*
- *het kennelijk onredelijk karakter van de situatie.*

V. Beoordeling door het Marktenhof

EERSTE EN ENIGE VERWEERMIDDEL GBA : De vordering is zonder voorwerp geworden ten gevolge van de Intrekkingsbeslissing (art. 17-18 Ger. W.).

Eerste en enige middel FOD FINANCIEN.

Samenvatting middel GBA

De FOD Financiën vordert in het verzoekschrift van 13 februari 2023 de vernietiging van de

PAGE 01-00003565578-0005-0011-01-01-4

Bestreden Beslissingen. Op 28 maart 2023 heeft de Geschillenkamer van de GBA de Intrekkingbeslissing genomen. Zodoende zijn de Bestreden Beslissingen met terugwerkende kracht uit het rechtsverkeer verdwenen. Bijgevolg bestaat het vereiste belang in hoofde van FOD FINANCIEN niet (meer) en is de vordering zonder voorwerp geworden.

Samenvatting standpunt FOD FINANCIEN

De zaak is niet zonder voorwerp geworden. Er moet immers nog uitspraak worden gedaan over de kosten van de zaak gezien deze in het tussenarrest van 8 maart 2023 werden aangehouden. In diens beroepsverzoekschrift vorderde FOD FINANCIEN de opschorting van de uitvoerbaarheid bij voorraad van de Bestreden Beslissing, dewelke bij tussenarrest van 8 maart 2023 gegrond werd verklaard. Bijgevolg moet de GBA beschouwd worden als de in het ongelijk gestelde partij en moet zij veroordeeld worden tot de rechtsplegingsvergoeding. De intrekking door de GBA was een eenzijdig initiatief van de GBA en niet het gevolg van een fout of nalatigheid van FOD FINANCIEN.

Een verhoogde rechtsplegingsvergoeding *ex aequo et bono* begroot op 10.000,00 EUR of een ander door Uw Hof te bepalen verhoogd bedrag, is gepast wegens het kennelijk onredelijk karakter van de situatie en de complexiteit van de zaak. Zo is het kennelijk onredelijk (i) dat FOD FINANCIEN aanzienlijke advocatenkosten moest maken om het beroep in te stellen en dat de GBA kort daarna de Bestreden Beslissingen introk, maar ook (ii) dat de Geschillenkamer niet vrijwillig is ingegaan op de vraag van FOD FINANCIEN om de Bestreden Beslissingen op te schorten in afwachting van het oordeel van het Marktenhof. De zaak is complex gezien, onder meer, de opgeworpen vragen inzake de Grondwet en de taalwetgeving.

Beoordeling door het Marktenhof

a) Aangaande de mogelijkheid tot intrekking van de Bestreden Beslissingen

1. De intrekking is een beslissing waarbij een overheid met terugwerkende kracht een handeling schrappt die zij heeft gesteld, zodat deze geacht wordt nooit te hebben bestaan, en zij heeft hetzelfde gevolg als een nietigverklaring.
2. De Bestreden Beslissingen worden door de GBA op 28 maart 2023 ingetrokken als volgt :

De Geschillenkamer stelt u bij deze in kennis van het feit dat, rekening houdend met het schorsingsarrest van het Marktenhof d.d. 8 maart 2023,¹ de Geschillenkamer overgaat tot de intrekking van haar beslissing om als proceduretaal het Frans te hanteren zoals vastgelegd in de beslissing van 1 februari 2023 waarin de conclusiekalender werd bepaald, alsmede tot intrekking van alle voorgaande communicatie uitgaande van de Geschillenkamer omtrent de proceduretaal, inzonderheid de brieven d.d. 22 december 2022 en 27 januari 2023. Huidig schrijven strekt er, in de eerste plaats, toe de procedure ten gronde te hernemen vanaf 19 december 2022, datum waarop de klaagster heeft verzocht om de procedure ten gronde in het Frans te voeren.

De Bestreden Beslissingen deden geen rechten ontstaan ten aanzien van de betrokkenen (noch ten voordele van derden) en konden derhalve rechtsgeldig worden ingetrokken door de (Geschillenkamer van de) GBA.

b) Aangaande de gevolgen van de Intrekkingsbeslissing

3. De Intrekkingsbeslissing is een nieuwe beslissing waartegen een (nieuw) verhaal openstaat.
4. Het voorwerp van de vordering is het feitelijke resultaat dat de eiser met zijn vordering beoogt. Een vordering wordt zonder voorwerp ingeval een partij er geen aanspraak meer op kan maken omdat het beoogde voordeel zich heeft verwezenlijkt of omdat het beoogde voordeel niet meer te verwezenlijken is.

Gezien de Bestreden Beslissingen werden ingetrokken door de GBA op 28 maart 2023 en dus uit het rechtsverkeer zijn verdwenen, heeft onderhavig verhaal *hic et nunc* geen voorwerp meer.

c) Aangaande de kosten: de draaglast en de omvang ervan

c.1. De draaglast

5. *In casu* werd de procesverhouding zonder voorwerp door toedoen van de GBA en pas na het hogervermeld schorsingsarrest van het Marktenhof. Een *ad-hoc* remedie om in een dergelijk geval toepassing te maken van de regels vervat in art. 1017 Ger.W., is de GBA te beschouwen als de in het ongelijk gestelde partij en het Marktenhof past deze redenering *in casu* toe: indien de procesverhouding zonder voorwerp wordt, dient de partij die de procesverhouding heeft doen vervallen in de kosten te worden verwezen.

c.2. De omvang van de kosten

6.

De FOD Financiën vordert in haar syntheseconclusie een verhoging van de rechtsplegingsvergoeding tot 10.000 EUR op grond van twee criteria, met name het vermeende kennelijk onredelijk karakter van de situatie en de vermeende complexiteit van de zaak.

7. De complexiteit van de zaak

Verzoekende partij is van mening dat deze zaak dermate complex is, dat een verhoging van de rechtsplegingsvergoeding gerechtvaardigd zou zijn. Dat deze zaak dermate complex is, is onjuist. Ten gronde werd er immers slechts één rechtsvraag opgeworpen in het verzoekschrift, nl. op basis van

welke rechtsgrond diende of kon de Geschillenkamer de proceduretaal vaststellen? De FOD Financiën heeft die rechtsvraag uitgewerkt in vijf middelen, maar die opdeling doet geen afbreuk aan het feit dat er in essentie één rechtsvraag (zij het dan ook een belangrijke) voorligt.

8. De kennelijke onredelijkheid van de situatie

De FOD Financiën stelt dat het kennelijk onredelijk is dat de GBA de hier bestreden beslissingen heeft genomen. Het kennelijk onredelijk karakter van de situatie zou volgens de FOD Financiën, enerzijds, worden aangetoond door het feit dat de GBA ‘de beslissing reeds zo vlug terugtrekt’ (na het schorsingsarrest van het Marktenhof van 8 maart 2023) en, anderzijds, door ‘de aard, de omvang en het reeds zeer grondig uitgeschreven karakter’ van het verzoekschrift van de FOD Financiën.

Bovendien meent de FOD Financiën dat het kennelijk onredelijk was dat de GBA niet vrijwillig is overgegaan tot opschorting van de uitvoerbaarheid van de bestreden beslissingen nadat de verzoekende partij een beroep tot vernietiging had ingesteld.

Ten eerste, moet er op worden gewezen dat de mogelijkheid om de rechtsplegingsvergoeding te verhogen wegens het kennelijk onredelijk karakter van de situatie onmogelijk tot doel kan hebben de vermeende onredelijkheid te bestraffen van een (intrekkings)beslissing die niet het voorwerp is van de voorliggende procedure. Het Marktenhof heeft één en ander reeds bevestigd in een eerdere uitspraak omtrent een intrekking van een beslissing door de Geschillenkamer:

“Waar [verzoekende partij] stelt dat een overheid alzo alle beslissingen steeds zou kunnen intrekken en aldus aan een doeltreffend verhaal voor de rechter zou ontsnappen, is dit deels (theoretisch) juist wat de objectieve contentieux betreft, maar niets zou beletten dat de partij die zich door een misbruik van recht van de overheid gegriefd voelt, zich tot de gewone burgerlijke rechter zou kunnen richten.

De intrekking van de overheidsbeslissing heeft tot gevolg dat de beslissing wordt geacht nooit bestaan te hebben, zij is ingetrokken ex tunc en wordt geacht geheel uit de rechtsorde verdwenen te zijn.”¹

Indien de FOD Financiën zich gegriefd had gevoeld door de Intrekkingsbeslissing, moest zij deze beslissing aanvechten binnen de beroepstermijn. De rechtsplegingsvergoeding is bovendien slechts een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en erelonen van de advocaat in het betrokken geding. Zij kan niet worden gevorderd ter vergoeding van eventuele andere schade. Dit kan gebeuren voor de burgerlijke rechter in een aparte procedure.

Ten tweede, kan het bezwaarlijk als ‘kennelijk onredelijk’ worden gezien dat de Geschillenkamer van de GBA zich zo snel mogelijk schikt naar de rechtspraak van het Marktenhof. Het Marktenhof stelde eerder:

¹Marktenhof 30 juni 2021, rolnr. 2021/AR/282, § 7.4.

“Dat een overheid zich richt naar de rechtspraak geeft blijk van een eerbiediging van de principes van de rechtspraak en doet niet blijken van enig foutief of laakbaar gedrag.”²

Derhalve kan de GBA geen kennelijk onredelijk gedrag worden verweten. Het is niet kennelijk onredelijk dat een overheid een beslissing intrekt naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen in de rechtspraak, *in casu* naar aanleiding van de tussengekomen schorsing van de Bestreden Beslissingen door het Marktenhof in dit dossier.

Ten derde, heeft de Geschillenkamer niet getalmd om tot intrekking over te gaan. Integendeel, de Bestreden Beslissingen werden ingetrokken nog voor de eerste conclusie door de GBA moest worden neergelegd in de huidige procedure.

Tot slot hiervoor heeft het Marktenhof al overwogen dat deze zaak niet uitzonderlijk complex is (maar wel belangrijk) en dat het feit dat verzoekster een verzoekschrift met 5 middelen heeft neergelegd aan deze vaststelling geen afbreuk doet.

Besluit: De vordering tot toekenning van een verhoogde rechtsplegingsvergoeding op grond van complexiteit of het kennelijk onredelijk karakter van de situatie is ongegrond.

Verzoekster heeft recht op de basisrechtsplegingsvergoeding ten belope van 1.800 EUR.

Vraag van het hof betreffende de mogelijke vrijstelling van de rolrechten

Het Marktenhof heeft de partijen ter zitting bevraagd aangaande Circulaire 2022/C/55 van 20 mei 2022 betreffende de hervorming van de rolrechten die het bestaan bevestigt van de algemene vrijstelling voor openbare besturen ten gevolge van de gezamenlijke toepassing van de art. 279 en 161, 1°bis, van het Wetboek der registratierechten.

De vonnissen en arresten houdende veroordeling van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten, van de openbare instellingen die zijn opgericht door de Staat, en van de inrichtingen van de Gemeenschappen en de Gewesten zijn vrijgesteld van het rolrecht. De Gegevensbeschermingsautoriteit als orgaan van de staat werd opgericht door de Belgische Federale Kamer van volksvertegenwoordigers bij Wet van 3 december 2017. Ze bevindt zich duidelijk in dezelfde situatie als alle andere organen van de Staat en is dus principieel vrijgesteld van het rolrecht.

Ten overvloede kan ook nog verwezen worden naar de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (die de AVG uitvoert in België). Deze wet definieert overheid in haar artikel 5 als:

² Marktenhof 30 juni 2021, rolnr. 2021/AR/282, § 8.3.

1. *de federale staat, de deelstaten en lokale overheden;*
2. *de rechtspersonen van publiek recht die van de federale staat, de deelstaten of lokale overheden afhangen;*
3. *de personen, ongeacht hun vorm en aard, die: a) opgericht zijn met het specifieke doel te voorzien in behoeften van algemeen belang die niet van industriële of commerciële aard zijn; en b) rechtspersoonlijkheid hebben; en c) waarvan hetzij de activiteiten in hoofdzaak door de overheden of instellingen vermeld in de bepalingen onder 1° of 2°, worden gefinancierd, hetzij het beheer onderworpen is aan toezicht door deze overheden of instellingen, hetzij de leden van het bestuursorgaan, leidinggevend orgaan of toezichthoudend orgaan voor meer dan de helft door deze overheden of instellingen zijn aangewezen;*
4. *de verenigingen bestaande uit een of meer overheden als bedoeld in de bepalingen onder 1°, 2° of 3°.28 28.*

De GBA voldoet zoals gesteld door haar raadsman aan deze criteria.

Ze is aldus vrijgesteld van het rolrecht.

**OM DEZE REDENEN,
HET MARKTENHOF,**

Het Marktenhof beslist bij arrest op tegenspraak.

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Stelt vast dat de Geschillenkamer van de GBA bij beslissing van 28 maart 2023, de Bestreden Beslissingen heeft ingetrokken en verklaart het verhaal van Verzoekster dienvolgens *hic et nunc* zonder voorwerp ;

Veroordeelt de Gegevensbeschermingsautoriteit tot het betalen van een rechtsplegingsvergoeding aan verzoekster begroot op 1.800,00 EUR en tot het definitief ten laste nemen van 24,00 € als bijdrage voor het Budgetair Fonds ;

Stelt vast dat de GBA ten gevolge van de gezamenlijke toepassing van de art. 279 en 161, 1°bis, van het Wetboek der registratierechten is vrijgesteld van het rolrecht.

Dit arrest werd gewezen in openbare burgerlijke terechtzitting van de 19^e kamer A van het hof van beroep te Brussel op 8 november 2023.

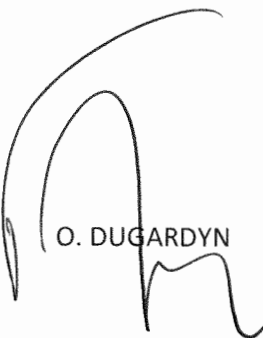
Waar aanwezig waren :

A-M. WITTERS
C. VERBRUGGEN
O. DUGARDYN
S. DE COOMAN

Raadsheer dd. Voorzitter,
Raadsheer,
Plaatsvervangend raadsheer,
Griffier,

S. DE COOMAN

O. DUGARDYN

C. VERBRUGGEN

A-M. WITTERS

